

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Pavla Molka v právní věci žalobce: **R. H.**, zast. Mgr. Libuše Hrušovou, advokátkou se sídlem Goethova 356/5, Plzeň, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2015, čj. DSH/3192/15, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 18. 4. 2016, čj. 17 A 36/2015-44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Dne 23. 9. 2014 v cca 15:40 jel žalobce na jízdním kole po cyklostezce. Při přejíždění přes vozovku se střetl s vozidlem Škoda Roomster, které přijíždělo po ulici Americké z jeho pravé strany. Žalobce následně spadl z jízdního kola na vozovku. Rozhodnutím ze dne 25. 2. 2015 uznal Magistrát města Plzně žalobce vinným ze spáchání přestupku nedání přednosti v jízdě podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 8 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, za což mu byla uložena pokuta

ve výši 2500 Kč. Žalobce se odvolal, odvolání žalovaný zamítl. Žalobce se následně neúspěšně bránil žalobou.

II. Stručné shrnutí argumentů kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Má za to, že neporušil povinnost dát přednost v jízdě. Řidič vozidla Škoda Roomster se navíc dostatečně nevěnoval řízení vozidla. Ke střetu kola a automobilu by nedošlo, pokud by řidič řídil předvídatelně, neměnil náhle v rozporu s dopravní situací svou rychlost, tj. pokračoval by v brzdění, a při přejíždění přes přechod pro chodce nezrychlil.

[3] Žalovaný s kasační stížností nesouhlasí a setrvává na svém vyjádření k žalobě.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[4] Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu. Věc rozhodl bez zbytečného odkladu; proto o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebylo třeba rozhodovat samostatně.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel jel v Plzni po stezce pro cyklisty na jízdním kole. U obchodního domu Tesco vedle přechodu pro chodce příčně přejížděl přes vozovku ulice Americké. Zprava přijíždělo vozidlo Škoda Roomster k přechodu pro chodce. Následně došlo ke střetu levé přední části vozidla s pravým bokem jízdního kola a k pádu cyklisty (stěžovatele) na vozovku. Cyklostezka se před přechodem pro chodce stáčí vpravo k vozovce, kde je ukončena kolmou značkou *Konec stezky pro cyklisty*. Přes vozovku není vyznačen přejezd pro cyklisty a na opačné straně ulice stezka nepokračuje. Při podání vysvětlení dne 3. 10. 2014 stěžovatel uvedl, že od zmíněného přechodu pro chodce jel napravo ve vzdálenosti asi jeden metr. Dále uvedl: *„Když jsem vjížděl na vozovku ulice Americká, tak jsem viděl asi pět metrů z pravé strany před přechodem pro chodce jedoucí červené vozidlo ve směru od ulice Denisovo nábřeží, které dle mého názoru brzdilo. Proto jsem pokračoval plynule v jízdě. Když jsem byl s jízdním kolem v jízdním pruhu od ulice Pařížská, tak jsem viděl, že červené vozidlo se přiblížilo k mému kolu, tak jsem strhl řízení jízdního kola vlevo“*. Pak již došlo ke střetu mezi kolem a motorovým vozidlem. Při ústním jednání dne 4. 2. 2015 stěžovatel toto potvrdil a dále mj. dodal, že přes vozovku přejížděl nízkou rychlostí, na kole nemusel šlapat, pouze držel směr a kolo pomalu jelo vpřed. Řidič motorového vozidla k tomu sdělil, že jel cca 20 km/h, na přechodu pro chodce přecházeli chodci, proto pustil nohu z plynu a vozidlo začalo samo zpomalovat (v tomto okamžiku jel asi „krokem“). V okamžiku, kdy již na přechodu nikdo nebyl, rozhodl se v jízdě pokračovat. Náhle však v poslední chvíli před přechodem viděl z levé strany vjet na

pokračování

vozovku cyklistu. Stihl pouze prudce zabrzdil vozidlo a cyklista přepadl přes kapotu vozidla na vozovku. Cyklistu viděl až těsně před střetem.

[7] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu, která dle stěžovatele spočívá v nedostatečném odůvodnění a nesrozumitelnosti jeho závěrů [kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[8] Povinnost soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit je jedním ze základních principů práva na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny), která zároveň slouží jako prostředek vyloučení libovůle při soudním rozhodování. Soud se musí vypořádat s námitkami uplatněnými účastníky řízení, a to způsobem odpovídajícím míře jejich závažnosti. Nicméně „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ [viz náleze ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (N 26/52 SbNU 247), věc *M. CAMBELL & SONS LIMITED*, bod 68 a navazující judikatura NSS]. V nynějším případě odůvodnění rozhodnutí krajského soudu evidentně splňuje veškeré uvedené ústavní požadavky. Krajský soud se vypořádal s žalobními námitkami srozumitelně a dostatečně. Nelze mu vytýkat, že se nevěnoval zvlášť každému jednotlivému argumentu, který stěžovatel před krajským soudem vznesl. V detailech se proto ani nemusel zabývat argumenty ohledně pojmového spojení *dání přednosti v jízdě* a k tomu stěžovatelem citovanými rozhodnutími Nejvyššího soudu, neboť argumentace krajského soudu jako celek relevanci těchto argumentů jasně vyvrátila. Ze stejných důvodů Nejvyšší správní soud nepovažoval za nepřezkoumatelné ani žalobou napadené rozhodnutí žalovaného.

[9] Pokud jde o výtky, jež směřují proti posouzení právní otázky soudem [§ 103 odst. 1 písm. a) s. r. s.], stěžovatel se brání zejména tím, že řidič Škody Roomster se plně nevěnoval řízení vozidla. Stěžovatele prý vůbec neviděl a nechoval se předvídatelně. Před přechodem pro chodce nejdříve zpomalil a následně zrychlil.

[10] V obecné rovině Nejvyšší správní soud se stěžovatelem souhlasí, že cyklista má právo přes vozovku přejet. Musí však přitom respektovat pravidla vyplývající z provozu na pozemích komunikacích. Nemůže kupříkladu přejíždět vozovku, aniž by dal přednost vozidlu, jež po vozovce jede. Je to právě stěžovatel, který přednost v jízdě neměl, kdo dostatečně nevyhodnotil aktuální dopravní situaci. Pochybil, pokud se domníval, že pouhé snížení rychlosti vozidla, jež dávalo přednost chodcům na přechodu pro chodce, automaticky znamená, že řidič tohoto vozidla dá přednost i jemu, jakožto cyklistovi, který v blízkosti přechodu pro chodce přes vozovku přejížděl, přednost v jízdě však neměl.

[11] Rozhodně nelze přisvědčit námitce, že řidič vozidla Škoda Roomster zapříčinil dopravní nehodu tím, že se dostatečně nevěnoval řízení a nejel předvídatelně. Jelikož řidič měl ve sporné dopravní situaci přednost v jízdě, nelze mu klást za vinu, že si stěžovatele nevšiml dříve a po uvolnění přechodu pro chodce neumožnil přes vozovku přejet ještě stěžovateli. Řidič motorového vozidla by obecně měl mít přehled o tom, co se na vozovce děje před ním, za ním, či vedle něj [srov. § 5 odst. 1 písm. b) a § 4 písm. a) zákona

o provozu na pozemních komunikacích]. Avšak nemůže bez dalšího předpokládat, že další účastníci provozu spoléhají na to, že pouhým krátkým zpomalením vozidla právě jim přenechává svou přednost v jízdě a umožňuje jim na vozovku vjet, či přes ni přejet. Podle pravidel provozu na pozemních komunikacích neměl žádný důvod dávat přednost v jízdě stěžovateli jako cyklistovi, který zamýšlel přejet na druhou stranu vozovky. Soud zdůrazňuje, že se stěžovatel ani nijak neubezpečil (např. za pomoci očního kontaktu s řidičem), zda řidič ihned po dání přednosti chodcům pokračuje v jízdě, nebo mu umožní „gentlemansky“, nad rámec svých zákonných povinností, přes vozovku přejet. Při ústním jednání dne 4. 2. 2015 stěžovatel sdělil, že do „*kabiny vozidla (...) před střetem neviděl, neboť přes skla oken, v nichž se odráželo světlo, nebylo vidět*“. Z vyjádření stěžovatele je patrné, že stěžovatel (bezdůvodně) spoléhal na to, že mu řidič dá přednost. Při ústním jednání dne 4. 2. 2015 totiž sdělil, že „*viděl, že vozidla nechávají chodce po přechodu přejít, a tak (...) tohoto chtěl využít a přes vozovku přejet*“. Tomu odpovídá i sdělení řidiče označeného vozidla ze dne 10. 10. 2014, jemuž po nehodě stěžovatel řekl „*něco ve smyslu, že to chtěl ještě před (jeho) vozidlem stihnout*“.

[12] Soud zdůrazňuje, že dát přednost v jízdě *znamená povinnost řidiče nezahájit jízdu nebo jízdní úkon nebo v nich nepokračovat, jestliže by řidič, který má přednost v jízdě, musel náhle změnit směr nebo rychlost jízdy* [§ 2 písm. q) zákona o provozu na pozemních komunikacích]. Stěžovatel měl proto v souladu s § 23 odst. 1 téhož zákona vyčkat, až označené motorové vozidlo přejede po vozovce v místě, kde ji stěžovatel zamýšlel křížovat.

[13] Stěžovatel tvrdí, že řidiče vozidla by vůbec neomezil, pokud by řidič nezačal před srážkou se stěžovatelem náhle zrychlovat. K tomu zdejší soud podotýká, že stěžovatel se jen jinými slovy opět domáhá, v rozporu se zákonem, přednosti v jízdě. Řidič jel zcela v souladu se zákonem. Poté, co umožnil přes vozovku přejít chodcům, tedy těm účastníkům provozu na pozemních komunikacích, kteří měli přednost, pokračoval v jízdě.

[14] V tomto případě nemůže být rozhodné, jak tvrdí stěžovatel, že řidič motorového vozidla měl na něj jako cyklistu zareagovat a vyhnout se srážce se stěžovatelem. Stěžovatel směřuje dopravní nehodu a spáchání samotného přestupku. Stěžovatel by se totiž stejně dopustil téhož přestupku, i pokud by k žádnému střetu mezi ním a motorovým vozidlem nedošlo. Podmínkou odpovědnosti za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 8 zákona o provozu na pozemních komunikacích totiž není to, že v důsledku nedání přednosti v jízdě došlo k dopravní nehodě. Tím, že stěžovatel v daném momentu přejížděl vozovku, nedovoleně omezil řidiče, který v dané situaci měl přednost v jízdě [viz § 23 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích]. Stěžovatel neočekávaně vjel do jízdní dráhy motorového vozidla, řidič musel prudce brzdit, tedy náhle změnit rychlost jeho vozidla. To vyústilo až v dopravní nehodu, která byla důsledkem omezení řidiče Škody Roomster. Není jasné, proč by tento závěr v rámci hodnocení závažnosti přestupku nemohl žalovaný učinit, resp. krajský soud potvrdit. Rozhodně neplatí, že by závěr o spojitosti nehody a protiprávního jednání stěžovatele mohl učinit jen civilní soud, jak se snaží stěžovatel v kasační stížnosti naznačit.

[15] Stěžovateli nijak nepomohou ani právní závěry Nejvyššího soudu, na něž v žalobě i v kasační stížnosti odkazoval. Jak usnesení ze dne 13. 6. 2007, sp. zn. 3 Tdo 593/2007,

pokračování

tak usnesení ze dne 15. 4. 2009, sp. zn. 7 Tdo 168/2009, se týkají situace, ve které řidič vozidla jedoucího po hlavní silnici nerespektoval maximální povolenou rychlost jízdy; proto řidič, který do křižovatky vjížděl z vedlejší silnice, nemohl odhadnout, že řidiče rychle jedoucího vozidla omezí, případně, že dojde ke kolizi těchto dvou vozidel. V nynějším případě ovšem řidič motorového vozidla nepřesáhl maximální povolenou rychlost. Právě naopak, jel velmi opatrně, před křižovatkou rychlostí přibližně 20 km/h a následně ještě více zpomalil (jel krokem).

[16] Stěžovatel konečně namítá, že krajský soud nesprávně použil termínu „přednostní jízdy“. Zdejší soud k tomu dodává, že právo přednostní jízdy je vskutku spojeno s *vozidly, které při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívají zvláštního výstražného světla modré barvy, případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení* (§ 41 odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích). Není pochyb, že vozidlo, s nímž se stěžovatel srazil, nepožívalo právo přednostní jízdy. Nejvyšší správní soud tento výrok krajského soudu hodnotí spíše jen jako terminologickou nepřesnost. Krajský soud totiž zaměnil pojmy *mít přednost v jízdě* a *právo přednostní jízdy*. Z odůvodnění rozsudku však jednoznačně plyne, že tento případ se týká jen přednosti v jízdě.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] S ohledem na výše uvedené zdejší soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[18] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému, jemuž by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2016

Zdeněk Kühn
předseda senátu